

at naarsomhelst der her fremkommer Jernbaneforslag, er der albrig Tale om at udføre Mindre, end man fra først af havde tænkt sig. Der kommer vrimlende frem Forslag, det ene efter det andet, idet Nogle sige: Vi ville have en Ehbane, og naar vi faae den, ville vi gaae ind paa Silkeborgbanen, og saa sige de, der forsvare Silkeborgbanen: Saae vi denne Bane, saa ville vi gaae ind paa en Vestbane; saa komme Vestbanefolkene og sige: Saae vi vor Bane, saa ville vi gaae ind paa Frederikshavn-Banen; kort sagt, der er et gjensidigt Tryk fra den ene og fra den anden Side, som gjør, at det er aldeles umuligt for Forsamlingen at modstaae det Fleertal, der, naar det blot nogenlunde lader sig gjøre, bestandig udbider de Forslag, der stilles. Og Videnskabsministeren — ja, naturligviis, det er en Ære, en stor Ære for en Minister at gennemføre store arteede Foretagender, men, vel at bemærke, denne Ære kan svækkes i Aarens Løb, dersom det, der er udført, er til Glæde for Landets Credit, og det bliver da til noget ganske Andet end en Ære at have gennemført det (Berg: Det Ansvar bærer Ministeren let!). Ja, mine Herrer, naar De stadig paapege, at vi let ville kunne taale, og at vi fremfor Alt maae kaste Diet paa Jernbaneanlæg, saa siger jeg, at disse ganske vist ere en meget vigtig Factor med Hensyn til Udviklingen af vor Industri, vor Handel, vore Landbøforhold o. s. v. Men navnlig det ærede Medlem, som afbrød mig, har været en af de første i alle de Rigsdage, hvor han har havt Sæde, til stærkt at fremdrage Nødvendigheden af en Reform i vort Sportelvæsen, Skibsfartsvæsen, Toldvæsen o. s. v., og naar han taler paa den Maade, saa maa jeg tillade mig at sige, at han virkelig maa veie de forskjellige Goder, der kunne naaes, mod hine, thi det gaaer ikke an at sige, at vi kunne udføre disse store Jernbaneforetagender og dog lige godt gennemføre alle de Reforme, han vil have, thi det maa ærede Medlemmer forstaae, at skal der udgives Millioner til disse Anlæg, og de ikke forrente sig, saa kan man ikke nedfatte Statens Indtægter i andre Retninger. Det ærede Medlem veed ligesaa godt som jeg, at der var paatænkt Reforme i Skibsfartsvæsenet, men at den samme Finants-

minister, som har givet sit Samtykke til de her omhandlede store Anlæg, har havt saa store Betæneligheder ved at forelægge et Lovudkast til saadanne Reforme, at det ikke iaar er fremkommet, og det vistnok tildeels af Hensyn til disse Anlæg. Det er ganske vist, at vi maae være forberedt paa, i alt Fald i de første Aar, at lide betydelige Tab ved Reforme i den antydede Retning, og at det kan blive en absolut Hindring for deres Gjennemførelse, naar vi have bundet os for længere Tid til store Udlæg, hvorved vi løbe fast og let see os i en alvorlig finantsiel Stilling. Og naar man saa henviser os snart til Tyrkiet, snart til Italien, snart til Østerrig, snart til Frankrig som Bevis for, at andre Lande udføre forholdsvis langt Mere end vi i forskjellige Retninger og løbe mere fast end vi, saa veed jeg ikke, hvorfor den Tale fører. Thi skulle vi være uforstandige, fordi Andre ere det? Og har det ikke netop været vor Styrke, har det ikke været Danmarks Stoltthed, at det under de meest forskjellige Forhold har staaet i Europa som et Land, der ikke blot opfyldte alle sine Forpligtelser, men var et godt og solidt Land, der styrede sine Finanser med Forsigtighed og Dygtighed. Dersom vi skulde tage andre Lande, af hvilke enkelte muligens ere nær ved en Bankerot, til Exempel, saa troer jeg ikke, at vor Fremtid bliver lys. Jeg er overbevist om, at Rigsdagen og Regjeringen vilde til enhver Tid søge at standse, saasnart de faae, at man kunde komme ind paa den samme Bane, som flere af de Lande, jeg har nævnt, ere komne ind paa. Men det er en Opgave for os at se at see os vel for; vi maae i dette Tilfælde overveie, om der ikke her er Anledning til, at vi betænke os to Gange, forinden vi tage en endelig Beslutning, især naar man kan gjøre det uden at offere det Allermindste; — Trykket vil virkelig være saa stærkt paa Rigsdag og Regjering til at udføre de her omhandlede Foretagender, at de ville blive udførte, naar det blot paa nogen Maade er muligt. Men hvorfor vi absolut idag skulde tage en endelig Beslutning for dette Things Vedkommende om at udføre disse store Anlæg i en forholdsvis kort Tid, staaer for mig som noget aldeles Usætteligt.